

Воҳид ЛУҚМОН

МУЖДА

Шеърлар

Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон
Миллий кутубхонаси нашриёти
Тошкент — 2008

84(5Ў)6
Л 95

Луқмон, Воҳид.

Мужда: шеърлар /В. Луқмон; Ред.
У. Қўчқор. — Тошкент: Алишер Навоий номидаги
Ўзбекистон Миллий кутубхонаси нашриёти, 2008.
- 76 б. — Б.ц.

ББК 84(5Ў)6

“Мужда” — бу шоирнинг ўз-ўзига етказган хушхабари. Ниҳоят узоқ йиллик иккиланишлардан сўнг пайдо бўлган журъат бу — “Мужда”. Воҳид Луқмоннинг ушбу тўплами ана шу журъат маҳсули. Турли йилларда битилган шеърлар жамланган ушбу китоб одамга, эҳтимолки, сиз ҳар куни кўча-кўйда, автобусда учратадиган — ўзи нотаниш, аммо юзи иссиқ кишига ўхшайди. Ўз дарди, қувончи, муҳаббати бор. Умид қиламизки, сиз у билан дўстлашиб оласиз.

ISBN 978-9943-06-132-3

© Алишер Навоий номидаги
Ўзбекистон Миллий кутубхонаси
нашриёти, 2008 йил.

КҮНГИЛГА САЁХАТ

Яхши шеър қалбнинг тубидан чиқади, инсоннинг энг нозик ҳис-туйғуларини ифода этади. Шу боис яхши шеър ўқиганда бамисоли кўнгилга саёҳат қилгандек бўламиз.

Воҳид Лукмоннинг сизга тақдим этилаётган ушбу китобини ўқиб, бугунги юксак технологиялар, глобал муаммолар даврида инсон қалбининг гўзаллигини яна бир бор ҳис этамиз. Бу тўпламда жамланган шеърларни бир муҳим асос – самимият бирлаштириб туради.

Одатда яхши шоир ижобий маънода “безори” бўлади. Чунки у ақлдан кўра кўпроқ юракка бўйсуниб яшайди, ҳис-туйғулар оламида туриб эзгулик ҳимоясига отланади. Юракдаги ғалаёнлар, дарду ҳасрат, руҳият тўфонлари эса ҳамма вақт ҳам жамиятдаги қонунлар, урф-одат ва анъаналар мантиқига тўғри келавермайди. Эҳтимол, мўъжизалиги ҳам шунда, сўзлар воситасида бошқа бир дунёга – биз билган, кўниккан ҳаётга қараганда анча гўзал ва бегубор оламга бошлашидадир.

Воҳиднинг шеърларида соддалик ва самимият ёнма-ён, ва уйғун юради. Бошқача бўлиши ҳам мумкин эмас – юрак пардаларини очиш, ўзингни “фош” ва тафтиш этиш шеърят дунёсига кириш учун бериладиган ягона тўловдир.

Айрим шоирларнинг “шеър” сифатида тақдим этиладиган қораламаларидан фарқли ўлароқ Воҳиднинг шеърларида сунъий чираниш сезилмайди.

*Орзиқиб кетар дил осудаликдан,
Шаффоф тонг шамоли жунжитар этни.
Кўзингни очмасдан очилар кўнглинг,
Қуёшқиз нурчўп-ла қитиқлар бетни.*

*Иссиқ оғуш борми, ўзинг айт ахир,
Гулпахта солинган кўрпадан кўра.
Бадбин хаёллар йўқ, ўйлар йўқ тахир,
Қишлоқ деганлари мана шу, жўра.*

*Бунда ҳаловат кам, кўпроқдир ташвиш,
Бунда тўрт фаслнинг номи биттадир.
Бунда орзулар ҳам, армонлар ҳам – иш,
Бунда кун ботганда ишинг битадир.*

*Қайга, деб сўрасанг, далага, дерлар,
Қайдан, деб сўрасанг, дерлар даладан.
Уларнинг бори – ер, ори – ер, жўра,
Ризқ терар аёллар, эрлар даладан.*

(“Қишлоқ” шеърідан)

Воҳид номаълум ва мавҳум туйғуларни излаб, сунъий “кашфиёт”лар қилмайди, ўзини ҳам, ўқувчисини ҳам алдамайди. Минг бора куйланган бўлса-да, ўзи қалбидан кечирган, реал туйғуларни шеърга солади. Шуниси қувончлики, улардан янги ранг, янги оҳанг ва маъно чиқаришга эришади. Унинг ушбу тўпламининг асосини ташкил этадиган севги ҳақидаги шеърларини ўқиб, бу фикрга ишонч ҳосил қилишингиз мумкин.

Айни пайтда бундай услубнинг хавfli томони ҳам бор – соддалик ва самимият баҳонасида шоир туйғулар, бадий воситалар такрорига, бирхилликка йўл қўйиши, гўзал кечинмаларни ҳам жўнлаштириб юбориши мумкин. Бундан холи бўлишнинг чораси эса маълум – тинимсиз изланиш, доимо қалб билан ошно бўлиб, ҳаётдан мўъжиза қидириб яшаш. Воҳидга шу йўлда куч-ғайрат, сабр-тоқат, бахт ва омад тилаб қоламиз.

Муртазо ҚАРШИБОЙ

ВАТАН

Шундай яшаб, шундай ўлсам бас,
Чўнг хаёллар чўлгамас хушни.
Шундадир эрк, шундадир қафас —
Макони бир қишламас қушнинг.

Фаслларга эмасман қарам,
Ой-юлдузлар олмас хаёлим.
Тангрим, ўзинг қарам қил, қарам,
Ишқдан ўзга эмас аъмолим.

Қадаҳларни синдирдим чил-чил,
Одамликнинг остонасида.
Руҳим, энди узлатга чекил,
Ватан дегич хилхонасига.

Энди қизлар кокилин эмас,
Сила қадим деворларини.
Қучоғингга олу бўл сармаст
Самарқанднинг минорларини.

Бўза ҳидли ашъорлардан кеч,
Ўйинқароқ ўйларингни кўм.
Элнинг тахир кўзёшларин ич,
Ота юртнинг ўтмишига чўм.

Тангри солган жойнамоз — тупроқ
Лаб бос оёқ босмасдан аввал.
Аждодингдир ҳар битта гиёҳ,
Тупроқ — одам азалдан-азал.

Кафтингни оч, шукур қил, руҳим —
Эл иймонда, миллат иймонда.
Туғилмоқ бахт, ўлмоқ бахт, илло
Фақатгина ЎЗБЕКИСТОНДА!

* * *

Уқувсиз бир меъморман, ҳануз —
На-да руҳим, на тан битадир.
Вайрон бўлам, тиклайди бир сўз:
Худо — барҳақ, Ватан — биттадир!

Юрдим — дарё, ўтирдим — бўйро,
Бул дайрда бул не сайр, о,
Ўзни топдим ўзимдан айро,
Худо — барҳақ, Ватан — биттадир!

Майсазорда қулундай чопдим,
Одам Ато, улингдай чопдим,
Ишқ — пок мато, эғнима ёпдим,
Худо — барҳақ, Ватан — биттадир!

Бир юрт берди — тупроғи тилло,
Бир эл берди — юраги дарё,
Бир сўз берди: алҳамдулиллоҳ,
Худо — барҳақ, Ватан — биттадир!

Туғросин ўп, баланд тут туғин,
Беш вақт бешта бармоқдай йиғин,
Аллоҳдан сўнг миллатга сиғин,
Худо — барҳақ, Ватан — биттадир!

ОТА

Мен кимман, кўнимсиз бир қушман, ота,
Баъзан тунд, баъзида сархушман, ота.
Не даъволар билан учиб кўнмадим,
Пастдаман, аммо ҳеч паст тушмам, ота.

Чўққига тирмашдим, то шудроқ чиқдим,
Чиқдим лек забонсиз, бот мудроқ чиқдим.
Учта ўғлингиз бор эртақдагидек —
Тўнгичи мен эсам — ношудроқ чиқдим.

Бекорман, бекорчи рўз тополмайман,
Бўзчиман-у, бироқ бўз тополмайман.
Ойда олдингизга бир келаман-у,
Саломдан бошқа бир сўз тополмайман.

Сиз мудом тўғрисиз, гўё сўл йўқдай,
Офтобсиз — қор, ёмғир, ёки дўл йўқдай.
Эликка эликиб нима кўрдингиз —
Мактабу даладан ўзга йўл йўқдай.

Ой тинар, кун тинар, бу қишлоқ тинмас,
Ҳаёт — бедов отдир сира бўйсинмас.
Бунда осмон айтар маҳзун бир қўшиқ,
Ой чиқади — синиқ, бағри бутунмас.

Ота, ўйга ботдим, бошим хам бўлди,
Не дамки яшадим — хато дам бўлди.
Девдингиз: олиммас, одам бўл, ўғлим,
Ота, мен на олим, на одам бўлдим.

ҚИШЛОҚ

Қишлоқ деганлари мана шу, жўра,
Бизнинг тор кўнгилга кенглик қилади.
Шаҳарда ўзингдан ўзга бегона,
Бунда эл бир ёқа-енглик қилади.

Орзиқиб кетар дил осудалиқдан,
Ҳар саҳар тонг ели жунжитар этни.
Кўзингни очмасдан очилар кўнглинг,
Қуёшқиз нурчўп-ла қитиқлар бетни.

Иссиқ оғуш борми, ўзинг айт, ахир,
Гулпахта солинган кўрпадан кўра.
Бадбин хаёллар йўқ, ўйлар йўқ тахир,
Қишлоқ деганлари мана шу, жўра.

Сену менга ўхшаш шоирваччалар,
Шаҳар ҳавосига тўлгач димоғи,
Ташбеҳлар ахтариб қишлоққа келар,
Қишлоқ ташбеҳларсиз яланғоч чоғи.

Бунда ҳаловат кам, кўпроқдир ташвиш,
Бунда тўрт фаслнинг номи биттадир.
Бунда орзулар ҳам, армонлар ҳам — иш,
Бунда кун ботганда ишинг битадир.

Қайга, деб сўрасанг, далага дерлар,
Қайдан, деб сўрасанг дерлар даладан.
Уларнинг бори — ер, ори — ер, жўра,
Ризқ терар аёллар, эрлар даладан.

Шукур дер, қайнаса қора қозони,
Қора нонига ҳам шукур қилади.
Меҳмон келиб қолса, борини бериб,
“Камига узр” деб синиқ кулади.

Ҳеч кимдан ҳеч нарса тиламас қишлоқ,
Одамлар не кутса, кутар Худодан.
Аммо сену мендек шоирлар кўпроқ
Ёруғлик кутишар мадҳу санодан.

ХИЁНАТ

Кечир мени, дўстим, кечиргин,
Рўй-рост сенга хиёнат қилдим.

Бу... эри бошида кўтариб юрган
Аёлнинг хиёнатидан оғирроқ.
Бу — Ватанин сотган хоиннинг
Хиёнатидан-да ёмондир.

Кечир, дўстим, хиёнат қилдим,
Қилич кесмас эгилган бошни.
Бир тошга қоқилиб йиқилдим,
Четга ололмадим у тошни.

Кечир, дўстим, хиёнат қилдим...

КҶНГЛИМ

Сенга тонг келтирдим тиниқ, бетаъма,
Шомда борсам, шаффоф шамол элтаман.
Кўнглим, кечаларни кечиб кетаман,
Сендан кечган оним — сенга етаман.

Кўнглим, кўзларимга ўпкалаб қара —
Қиқирлаб йиғлаган ўтга лаб қала,
Бизлар кетяпмиз кўпга — шаб қадар,
Сендан кечган оним — сенга етаман.

Кўнглим, ҳар бандингда ишқнинг саси бор,
Ҳеч ошиқ юрмаган йўл ҳаваси бор,
Ҳар битта гиёҳда гил нафаси бор,
Сендан кечган оним — сенга етаман.

Кўнглим, кўкни кўзла, кўкда ёлғон йўқ,
Сену менинг ишқим Кўкдан қолган йўқ,
Қовжироқ ҳар хасдан, кўкдан кўнглим тўқ,
Сендан кечган оним — сенга етаман.

Банди бандадирман, бахт — бандлардадир,
Бир яшил япроқман, бахт — бандлардадир,
Бир асов ирмоқман, бахт — бандлардадир,
Сендан кечган оним — сенга етаман.

Кўнглим, кўкайимга кўмилган кўнглим,
Кўзим косасида чўмилган кўнглим,
Кўксига ишқ дегич чўғ илган кўнглим,
Сендан кечган оним — сенга етаман.

СУВРАТ

Мусаввир дўстим Обидга

Менга бахтнинг сувратини чизиб бер,
Осиб қўяй энг тўрига хонамнинг.
Менга бахтнинг сувратини чизиб бер,
Ўхшасин у сувратига онамнинг.

Менга ҳақнинг сувратини чизиб бер,
Тўртта мучам тўрт бурчакда қақшасин.
Менга ҳақнинг сувратини чизиб бер,
У отамнинг сувратига ўхшасин.

Чизиб бергин сувратини гуноҳнинг,
Михлаб қўяй уни икки кўзимга.
Ғазабидан қўрқаман-у Аллоҳнинг,
Лек у суврат ўхшай қолсин ўзимга.

ШОИР

Тамаки дудидан дудланган хона,
Ва ўртада — қашшоқ дастурхон.
Пиёлада совиб қолган чой,
Сувараклар учун қотган нон.

Тирсагига суяниб ётар
Хаёлига фарқ бўлиб тирсак.
Тўхтовсиз кул тўқар кулдонга
Чўғмас, тутун чиқарган кесак.

АРЗИМАДИК

Ўсиб-ўсиб қайга етдик, ўксима, дил,
Икки эдик қарс қимадик — арз қимадик.
Сўз санчилар сўниб қолган кўксима, дил,
Бизлар унинг сўроғина арзимадик.

Кўкни кўзлаб, кўкдан кечиб, кўп бўлмадик,
Кўкардигу кўпайдигу тўп бўлмадик,
Кўк измига хўп дедигу хўб бўлмадик,
Бизлар унинг оёғина арзимадик.

Кунни тепиб, кўчаларда вақтни чақдик,
Олис-олис хаёлни деб нақдни чақдик,
Онамизнинг кўзларини йўлга тақдик,
Бизлар унинг қароғина арзимадик.

Узоқдамиз, саёқмизми, сайёҳмизми,
Тузоқдамиз, сайдмизми ё сайёдмизми,
Самарқанднинг соғинчидан озодмизми,
Бизлар унинг тупроғина арзимадик.

Ел елпинар капалакнинг кафтларида,
Ишқ уфурар булбулларнинг гапларидан,
Тер титрайди атиргулнинг лабларида,
Бизлар унинг титроғина арзимадик.

Тун суйини қошларина сураб санам,
Хаёлимда хаёл суриб турар санам,
Сочларини бармоғи-ла ўрар санам,
Бизлар унинг тароғина арзимадик.

Орзу деган отда кетиб, пиёдамиз,
Бирида оқ, бирда қора дунёдамиз,
Дўстларимиз дуоси-ла зиёдамиз,
Лек уларнинг тирноғина арзимадик.

* * *

Сенга не ҳам дейин, вафодор рақиб,
Сенга не ҳам дейин раҳматдан бўлак.
Менга ихлос қилиб, менга эргашиб,
Сен шўрлик не кўрдинг заҳматдан бўлак.

Қувонсам, ранжитмоқ умидинг эди,
Таассуф, пешонамга кулмоқ битмади.
Юксалсам, қулатмоқ истардинг, аммо
Қанот чиқармоқ ҳам nasib этмади.

Менга таскин берар сенинг борлигинг,
Сенинг хусуматинг — сўлмаган.
Ташаккур, ташаккур вафодор рақиб,
Ҳеч ким менга сендек содиқ бўлмаган.

ОПАМГА МАКТУБ

Болалик — бобомнинг эртаги,
 Болалик — бувимнинг чўпчаги.
 Бир бор бугун, бир йўқ эртага,
 Болалик — базбарак чўптади.

Бормисан, мунисам, соғмисан,
 Бўрилар бақовул дунёда?
 Баҳорда хазонрез боғмисан,
 Тулкилар ясовул дунёда.

Опажон, қарғалар қақимчи,
 Бошлари қор бўлсин дейишар.
 Опажон, чумчуқлар чақимчи,
 Хор булсин, хор бўлсин дейишар.

Қасдма-қасд яшаймиз, қасдма-қасд,
 Чўк тушсак — отамиз норози.
 Лек нега тошбақа басма-бас
 Келтирар бузилган тарози?!

Эртақдан қочганими ялмоғиз,
 Кийими энг сўнгги русумда?
 Тўрт томон — тўрт қулоқ, тўрт оғиз
 Гийбатлар тўқилар бир зумда.

Биламан, эртақлар бошқача,
 Эртақда бунақа бўлмайди.
 Малика кўк киймас бошгача,
 Эртақда Баҳодир ўлмайди.

Турибмиз уч бошли йўлакда,
 Нимага эртақка кетмаймиз?
 Бу ерда мақсадлар бўлакча,
 Бу ерда муродга етмаймиз.

Болалик — онамнинг эртаги,
 Ким бор бугун, ким йўқ эртага...

БОЛАЛИКНИ ЭСЛАБ

Сукунатни бузолмас ҳеч ким,
Саккиз йигит, Булунғур, осмон.
Пиёлада армон лиммо-лим,
Бизга ҳайрон боқар дастурхон.

Ўртамизда бир шиша ўтинч,
Болаликни эслаб бўзлаймиз.
Оғир ёнбошлаймиз қумлоққа,
Яна болаликдан сўзлаймиз.

Кимдир эслар қумтўп уришда
Фақат ғолиб келганлигини.
Кимдир қизлар калишларига
Тошлар солиб келганлигини.

Гоҳо эслаб куламиз роса,
Маъюсланар гоҳо кўзимиз.
Ажаб, олам сигарди қалбга,
Сиголмаймиз энди ўзимиз.

Пиёлалар титрайди қўлда,
О, хотира, бормиди ўчинг!?
Шу кун саккиз йигитнинг бари
Бўзлаб ичди болалик учун.

Дўстларим Ф.Н.О. ларга

Йиғлайман деганга ёш берар Тангри,
Қорним оч деганга ош берар Тангри,
О..! Бизга ҳеч нарса, ҳеч ким керакмас,
Биздай осийга ҳам дош берар Тангри.

Дўстларим, қайғуни кўз сузиб ичдик,
Лаънатлаб сўз очдик наҳсу фарлардан.
Хоин жимликни ҳар рўз бузиб ичдик,
Ҳушёр тортиб қайтдик пивобарлардан.

Сўнгги чақаларни санадик обдон,
Бир бошга татимас маошни сўқдик.
Аччиқ тамакининг қолдиқларини
Тошсанам кулдоннинг кафтига тўқдик.

Баъзан шеър ўқидик чўчитиб тунни,
Сергей Есениндан, Анжей Бурсадан.
Қашқа қилдик баъзан бахтнинг бурнини,
Омадни алқадик, юзин бурса ҳам.

Ким суйиб, ким суймай, ким куймай суйди,
Аммо муҳаббатни топтамадик ҳеч.
Шаҳилар соғинди, хулкарлар куйди,
Дилилар ноз қилди, гуллар кулди кеч.

Бекор тушдик шеърнинг аравасига,
Ёлғон ёзиб қўйсак — қўллар қақшайди.
Қишлоқда — отамиз ёнида қолиб,
Кетмон чопганимиз минг бор яхшийди.

Ахир, бу дунёнинг шоирлари кўп,
Кўпу кўпларининг кўқда хаёли.
Шоирлик шуҳратми?! Ахир, шоир-ку
Ўзбекнинг боласи, эру аёли.

...Отаман деганга тош берар Тангри,
Қалқон бўлганга бардош берар Тангри.
Дўстларим, Ватанга фидоман деган —
Шоирлари бўлса, бош берар Тангри!

ДЎСТИМ НОДИРГА

Тўғри, ҳиссизликдан безганимиз рост,
Тўғри, ишқсизликдан ўйга ботганмиз.
Сўзларга аямай хиёнат қилдик —
Сотганмиз.

Югурик кунларга етмай доғдамиз,
Асирмиз асрнинг ёлгонларига.
Қўлимиз етмайди, гарчи тоғдамиз —
Осмонларга.

Қара, бенишондек, бешондек оқар
Қирғоқсиз, тўлқинсиз силлиқ ирмоқлар.
Кўнгил илинж билан кўкками боқар —
Дарё сўроқлар.

Гоҳ кечмоқ бўламиз бу даҳри дундан,
Гоҳ кечмоқ бўламиз ўздан-да баъзан.
Ўргамчак тўридан кечмайди бироқ —
Тан.

Ҳазонлар шитирлар, ингранар офир,
Қовжираб саргайган гуллар пояси.
Баҳор бўлиб чорлар, чорлайверади
Олис муҳаббатнинг сояси.

Илинж ипларида чигал, эшилган
Кулгу сувратлари солинган кўзга.
Зарра ўхшамаймиз, кўзгу қийшайган —
Ўзга.

Тўғри, дардсизликдир дардимиз, дўстим,
 Бу не ҳол — ўзинга ўзинг сифмасанг?
 Кўзларда кўниккан, кўзиккан, аммо —
 Йиғласанг.

Юрагинг кўзингдан оқиб чиқсаю
 Кафтингда айланса бир шаффоф кўлга.
 У кўлни ҳеч кимга бермасанг, ҳатто —
 НИЛУФАР гулга.

* * *

Бахт ҳақида бир халта сўз бор,
 Бахт ҳақида улкан тасаввур.
 Нега чўчиюпсан,
 Нега сиқиласан,
 Ахир, бу дунёда бир қиз бор,
 Жўра, Самарқандга кетдик, юр.

Не гулзорга бўйлаб ҳам кўрдик,
 Ишқ ҳақида ўйлаб ҳам кўрдик,
 Севгидан-ку сўйлаб ҳам кўрдик,
 Жўра, Самарқандга кетдик, юр.

Шаҳи зинда, жўра, муҳаббат зинда,
 Яшаймиз Регистон — ҳайрат ичинда,
 Ахир, Самарқанд йўқ бошқа ҳеч кимда,
 Жўра, Самарқандга кетдик, юр.

Куюнма, ошиқлар хор бўлмас, биз бор,
 Ҳали қанотлари бутун қуш — сўз бор,
 Тўғри, бахт ҳақида улкан тасаввур,
 Лек Ургутда бахтдан бахтлироқ қиз бор,
 Жўра, Самарқандга кетдик, юр.

НИГИНАМ

Нигинам, Нигинам — узугим, қизим,
Нигинам, кўзлари сузугим, қизим,
Чиройда ойдан-да ўзигим, қизим,
Бағримга баҳордек келган Нигинам,
Менинг соғинчларим билган Нигинам.

Руҳим — кўксимдаги тушовланган той,
Қисматим — қирғоғин қўмсаётган сой,
Менинг бахтсизлигим бахтдир ҳойнаҳой,
Тунимда тонг бўлиб отган — Нигинам,
Қалбимга қуёшдек ботган — Нигинам.

Ҳаётим хаёлдек сўнгсиз оҳ бўлди,
Ишқ доғи юракдан ўчмас доғ бўлди,
Муҳаббат саҳрода қолган боғ бўлди,
Қайтадан гуллаган боғим — Нигинам,
Менинг энг бахтиёр чоғим — Нигинам.

Бемор кўнглимизни соғлагин, қизим,
Бедор кўнглимизни чоғлагин, қизим,
Беор кўнглимизни боғлагин, қизим,
Менинг сизинган пок ерим — Нигинам,
Ёзолмайин юрган шеърим — Нигинам.

Ҳамиша ҳамроҳим ҳақ — роҳим бўлди,
Ҳаргиз Ҳақни дедим — паноҳим бўлди,
Баъзида ҳақ сўзим гуноҳим бўлди,
Сен ҳақлар пойида хок бўл, Нигинам,
Ҳақлардек бегуноҳ, пок бўл, Нигинам.

Магар кўздан қолсам, кўздексан, қизим,
Агар тилдан қолсам, сўздексан, қизим,
Ҳеч қачон унутма, ўзбексан, қизим,
Ватандек азиз, бол-қантим — Нигинам,
Соғинганим Самарқандим — Нигинам.

* * *

Душанба.

Ҳали тонг турмаган уйқудан.

Эснаб-эснаб келар автобус.

Беш-тўртга оғриниш,

Ўн, ўн беш ташвиш,

Ва яна қандайдир иш.

Миннат қилган каби силтаниб,

Автобус жўнайди шаҳарга.

Сешанба,

Чоршанба,

Пайшанба,

Жума — ўқиш, иш.

Шанба.

Куёш ботмоқ учун ботмонлаб босар,

Автобус қарайди соатга.

Беш-тўртга соғиниш,

Ўн, ўн беш ташвиш,

Ва яна қандайдир иш.

Чўнтаги қаппайган ҳаммолдай

Автобус жўнайди қишлоққа...

Димоғланар шаҳарлик сўмка,

Якшанба чўмилар ҳаммомда.

Ҳилпирайди дордаги кўйлак,

Шаҳар ҳиди ювилган обдон.

Якшанбада ягона тилак —

Палов ҳиди анқиган қозон.

Шимни қайрар қиличдек дазмол,

Ярқирайди туфли — ёғланган.

Шайланади бўйинбоғ — аъмол,

Шаҳарнинг бўйнига боғланган...

Буралади соат қулоғи —

Турмоқ керак тонгдан эртароқ.

Душанба.

* * *

Олисларда сарғарди қишлоқ,
Кечди мендек оқибатсиздан.
Сен маломат қилмагин бироқ,
Тушун, она, чиқмадим издан.

Англаяпман, элчилик, гап-сўз,
Ғийбатларга бўламан нишон.
Аммо, она, энди очдим кўз,
Эндигина тирилдим, ишон.

Унут боғдек яшадим танҳо,
Қувиб солдим йиғлоқ бахтимни.
Қилавердим кетма-кет хато,
Кўчаларга сочдим вақтимни.

О, илмдан бемурод кечдим,
Билганимдан кўпроқ билмасим,
Алдаб нима, жуда кўп ичдим,
Ҳам сархуғи, ҳам яшолмайман жим.

Фақат уни соғинсам — шу бас,
Фақат уни севсам етади.
Куйма, мен унинг тенги эмас,
Бир кун тенгин топиб кетади.

Бироқ кўзим кўзгуларида
Кўрсин гулга айланганини,
Мендек худбин ўзидан кечиб,
Эркисиз қулга айланганини.

Воз кечардим юксак аъмолдан,
Воз кечардим ҳақроств, шеърдан ҳам.
Қорин тўймас ахир хаёлдан,
Курашлардан бой бўлмас одам.

Унутардим икки дунёни,
Кўзларига боса олсам лаб,
О! Эслатма, она, Худони,
Биламан, у турмайди қараб.

Олисларда сарғарди қишлоқ,
Кечди мендек оқибатсиздан.
Сен маломат қилмагин бироқ,
Ишон, она, чиқмайман издан.

БУ ЕРДА...

Бу ерда қувончининг кўзлари сўқир,
Бу ерда изтироб — бетоб ётган чол.
Бунда фақат сукут чўпчаклар тўқир.

Бунда деразанинг кўзлари қаро,
Докадек оқарган эшикнинг юзи.
Муаллақ турасан тўрт девор аро.

Тугунга солинган бунда тасодиф,
Чўчийсан сен унинг сочилишидан.
Яъни, изтиробнинг соғайишию
Қувончининг кўзлари очилишидан.

Ким кимга хиёнат қилгани аён,
Иккимиз ҳам қулмиз ахир Аллоҳга.
Шеърим сен юксаксан, мен тубан — инсон,
Сенсиз ботаяпман яна гуноҳга.

* * *

Ҳамон юрибсанми дўстим — трамвай,
Қўлларингни совуқ симларга боғлаб?
Ҳамон юрибсанми, тўхтаб пайдарпай,
Учраган бекатдан йўлни сўроқлаб?

Сенга йўқолмайди ҳурматим, ишон,
Хоҳ қуртдай ўрмала, хоҳ шамолдай уч.
Омад нелигини билмас оломон,
Сен бахтсиз эмассан, азизим 13.

Қисматнининг синови қийиндир, илло,
Қисматдош бўлсак-да, тониб толмаймиз.
Қўлларимиз боғлиқ, оёқ тушовда,
Истасакда, йўлдан чиқа олмаймиз.

БАҲОР

Баҳор, мандан ранжима, баҳор,
Келганингни сезмай қолибман.
Сен оламга сочганда ифор,
Хазон бўйин ёдга олибман.

Баҳор, мандан ранжима, баҳор,
Пайқамабман насимларингни.
Юрагимга осганман қатор —
Аёзбобо расмларини.

Баҳор, мандан ранжима, баҳор,
Қалдирғочлар гина қилмасин.
Чучмомалар чекмасин озор —
Менинг лоқайдлигим билмасин.

Баҳор, мандан ранжима, баҳор,
Қийин бўлди, қийин англарим.
Мен қутула олмайман куздан,
Ташлаб кетган мени рангларим.

Баҳор, мандан ранжима, баҳор,
Бангидайин карахт, кўр эдим.
Новдадаги гулмиди ё қор,
Англамадим, дардим зўр эди.

Баҳор, мандан ранжима, баҳор,
Бездим, бездим кўнгли музлардан.
Баҳор, мандан ранжима, баҳор,
Баҳор, мени асра кузлардан.

ДҮСТ

Ранжимагин, хайр, яхши бор,
Мени тинч қўй, садоқатли дўст.
Юрагимда яшаётган мор
Ечинмоқда — ташляяпти пўст.

Пешонангга чизиқ тортар кин,
Юзларингга гина чаглайсан.
Лабларингга улкан бир йиғин,
Энг мураккаб қўшма гапдайсан.

Оломондан зада бўлганман,
Эрк берма, дўст, меҳр кучига.
Мен ўлганман, ахир ўлганман
Шиллиққуртдай косам ичида.

Сен содиқсан, хиёнатман — мен,
Ўзимга бер ўзимни бир дам.
Сен собитсан, омонатман мен,
Сен дўстсан, мен одамман, одам.

Ранжимайсан, пинак бузмайсан,
О, содигим — эзгу тушунча.
Оловсан-у, гўё муздайсан.
Айт, нимажни севасан бунча?!

ЗИЛЗИЛА

Ўйларим титрайди, хаёлим титрар,
Ҳаётим титрайди, юрагим заҳа.
Онгу шууримга бир қўрқув кирар —
“Иза зулзилатил арзу зилзалаҳаа”.

Жоним, ширин жоним, сабилсан бунча,
Бир бошга бир ўлим — унутдингми ё?
Сенинг қимматинг йўқ асли чивинча,
Писта пўчоғидек омонат дунё.

Каптар галасидек потирлар улус —
Гўдаклар кўзида мудҳиш бир савол.
Туннинг юзларида мубҳам ўлик тус,
Оломонга боқар келгандек малол.

Чўк тушар худони унутган каслар,
Кўзлар қосасида милтиллайди сув.
Шунча разолатни кўтариб турган
Ер бир титраб қўйса, шунчалар қўрқув.

ДАРДИНГИЗНИ АЙТИНГ...

Нечун овозингиз бунча шикаста —
Гўё олисларда инграётир най?
Нечун кулгуингиз бунчалар хаста,
Дардингизни айтинг, дардингиз олай.

Уҳ тортасиз, гўё дунё тўла ғам,
Гўё шодлиги йўқ, йўқ қувончи ҳам,
Нечун ўйларингиз, хаёлингиз нам,
Дардингизни айтинг, дардингиз олай.

Нечун кўкларларда хазон кийдингиз,
Нечун шом кийдингиз, азон кийдингиз,
Баҳор, куз, ёз ўтди, ҳамон кийдингиз,
Дардингизни айтинг, дардингиз олай.

Кўзгуга термулиб ўлтирасиз жим,
Инграйсиз: ким мени тушунади, ким,
Сўнг ненидир эслаб жилмаясиз ним,
Дардингизни айтинг, дардингиз олай.

Ҳасрат ҳабдоридек ютаверасиз,
Неки ғам қўл чўзса, тутаверасиз,
Ҳамон, ҳаргиз кимни кутаверасиз,
Дардингизни айтинг, дардингиз олай.

Танишу нотаниш — ўнгу сўлимиз,
Бошқа-бошқа этак тутган қўлимиз,
Гарчи кесишмайди бизнинг йўлимиз,
Дардингизни айтинг, дардингиз олай.

СИЗДА ГИНАМ ЙЎҚ

Менинг юрагимни қайтариб беринг,
 Рангин бузса гар лаб бўёгингизни.
 Қадримни қайтариб беринг, майлига,
 Сиқаётган бўлса оёгингизни.

Ёз ўтди, яқиндир ёмғирлар фасли,
 Қошингиз қош қоқар иссиқ юртларга.
 Сизни азиятга қўйган мен асли,
 Ачинманг кўзларим — ёнарқуртларга.

Боғларнинг қўйнига қўл солар шамол,
 Куз хазон йиғмоқда улкан элакка.
 Сарғайган юзимни ташлаб юборинг
 Хиёбонлардаги ахлат челақка.

Ахир биласиз-ку, сизда гинам йўқ,
 Кўксим ўзи қаттиқ, арзир нолишга.
 Нималар деяпман, менинг нима йўқ,
 Тегиб яхши қипсиз ўша болишга.

Бироз ачинаман (бу шунчаки гап,
 Чўчиманг, зиёнсиз овозангизга).
 Ўчирманг, илтимос, босган эдим лаб
 Қўлларингиз теккан дарвозангизга.

Нолисам, қайғунинг қарғиши урар —
 Бошимга қисмати қўнган бойқушнинг.
 Кундуз-ку хаёлим хаёллар сураар,
 Аммо тамбаланган эшиги тушнинг.

Тушингиз туйнуксиз, киргизманг, майли,
 Мен кимман, бир-икки ёлғон шеъримсиз.
 Ортингизда йўл йўқ, юргизманг, майли,
 Фақат, Гул руҳимни қайтиб беринг сиз.

ҚАНИЙДИ БИЛСАНГИЗ...

Қаердасиз ҳозир, билмам, шу тобда
Фаришталар кўрир оромингизни.
Ширин қимтингандир лабингиз хобда,
Бир хуррак бузганда маромингизни.

Қаердасиз ҳозир, билмам, шу асно
Менинг ўйларимдек олиссиз жуда.
О, билсангиз эди, қандай бемаъно
Бизнинг ҳаётимиз, ўтар беҳуда.

Қанийди билсангиз, билмайсиз, афсус,
Соғинчнинг беҳижоб — очиқлигини.
Билмайсиз, лаб солиб кўрмадингиз сиз,
Ишқ майин қуйқаси аччиқлигини.

Бойқушдек бўғилиб поездлар ўтар,
Уйқу бекатида чироқлар уйғоқ.
Кўксимда соч ҳидин излар — ўртар,
Бўлиниб кетади иккига уй қоқ.

Биламан, сўзларим телба-тескари,
Билмайсиз осмонга қараб турганим.
Илинж — ёниб тугаётган сигарет,
Тутунга кўмилиб тирик юрганим
Қанийди билсангиз, билмайсиз, афсус...

* * *

Энди у кўчада кутмаслар бизни,
 Энди у кўчада ҳеч ким кутмайди.
 Паришон ўлтирган парирўй қизни
 Энди ўткинчилар гапга тутмайди.

Кечикиб бўлса-да, борардим учиб,
 Суярдим йиғию аразларини.
 Титроқ елкасидан оҳиста қучиб,
 Қувардим рашк тўла фаразларини.

Қуёшга эргашиб энардик пастга,
 Толзорда тинглардик қушлар чуғурин.
 Биз бахтиёр эдик, ўтган ҳар касга
 Кўз-кўз қилар эдик дилни суғириб.

Кулса, кўзларида кўрардим аксим,
 Кулсам, қўлларимни ушлаб қўярди.
 Тушларимни айтсам, тинглар эди жим,
 Таъбирини фақат ишққа йўярди.

Бизлар далли эдик, девона эдик,
 Ўзимиздан бўлак ўй ҳам йўқ эди.
 Бизлар бу шаҳарга бегона эдик,
 Ишқ кўйидан бўлак кўй ҳам йўқ эди.

Энди у кўчада кезаман танҳо,
 Юрагим сиқилар, ортиқ қолмайман.
 Исмини бир умр унутмам, аммо
 Чехрасин бир умр эслай олмайман.

МЕНИ ЭСЛАЙСАНМИ?

На бир сўз тополдим, на-да бир калом,
Бошимни чангаллаб ўтирибман жим.
Салом, изтиробим, соғинчим, салом,
Мени эслайсанми, бу менман — ҳеч ким.

Сендан олисдаман, жуда олисда,
Бу йўлни ўй билан ўтиб бўлмайди.
Бунга ихтиёр-ла келмоқлик мумкин,
Аммо ихтиёр-ла кетиб бўлмайди.

Сершовқин шаҳарни ювмоқда ёмғир,
Ёз кўрсатар ёлғон зардаларини.
Самарқанд томонга термулдим оғир —
Очиб деразанинг пардаларини.

На бир сўз тополдим, на-да бир калом,
На-да йўл тополдим — ёнингга келсам.
Салом, изтиробим, соғинчим, салом,
Қанийди, лоақал исмингни билсам.

ЙИҒЛАМАНГ...

Йиғламанг, кўз ёшга арзимас дунё,
Қатра ёшингизга арзимади у.
Йиғламанг, арзимас, арзимас, гўё
Муқаддас нарсадек кўринган туйғу.

Йиғламанг, ёшингиз арта олмайман,
Юпатай дейман-у, қўлим етмайди.
Бир томчи ёшингиз юракка тушса
Доғ бўлиб қолади — кейин кетмайди.

ОЙ

Хобхонани ҳоритди чироқ,
Эснаб қўйди болиш — оқ уқлар.
Кўзига хоб инмайди, бироқ
Ойга боқиб ўй сурар дилбар.

Ўлтирар сочига кўмилиб,
Қучоғига олиб тизини.
Уҳлар она тушга чўмилиб,
Билмас, не ўй қийнар қизини.

Тошойнада сузар бир санам,
Соч фитнасин фош этар чирой.
Юрар йўлин йўқотиб бу дам,
Ойга боқиб ўй сурадир Ой.

* * *

Хаёлга чўмилиб, ўйга кўмилиб,
Юрагим зарбига қулоқ тутяпман.
Сен ҳозир кетдинг-ку, билмам негадир,
Соғиниб, соғиниб сени кутяпман.

Ҳеч нарса сўрама, ҳеч нарса айтма,
Ўзингни ҳеч нарса бўлмагандай тут.
Кетма, деб ялинсам, ортингга қайтма,
Менинг борлигимни майлига унут.

Бахтлимисан, дея сўрамасанг бас,
Фақат кўзларимдан шодлик излама.
Мен эса ўзимга — сенга қасдма-қасд —
Олов ичидаги парча муздайман...

ЮРАК

Қаерга борайин ўзимдан қочиб,
Кимдан паноҳ сўрай, кимдан роҳ сўрай?
Ўзимни майдалаб, ўзимни сочиб,
Кимдан бир табассум, кимдан оҳ сўрай.

Айт, кимга ўзимдан шикоят қилай,
Бу телба юракни ёмонлай кимга?
Минг алдаб аврайн, минг сийпаб-силаи,
Ортиқ бўйсунмайди менинг измимга.

У бутун танамни қамалга олган,
У бутун танамни забт этган тамом.
Мендан энди фақат бир сурат қолган,
Шу сурат судралиб юрибди ҳамон.

Кимга тушунтирай — ўзим билмасам
Нималар истайди бу девона дил.
Кулсам — қоёқ солса, хафа — кулмасам,
Минг йиллик қадрдон бу бегона дил.

Севиб қолдингми ё, айтсангчи, юрак,
Сиқиб юбординг-ку мени қисиниб.
Ким у, айт, пойига бориб бош урай,
Ҳеч бўлмаса айтгин унинг исмиъи?!

* * *

Дераза раҳини чертади ёмғир,
 Тунни тилим-тилим этар чироқлар.
 Қаршимда ўтирар бир хаёл — оғир,
 Кимнидир соғиниб, кимни сўроқлаб.

Ёмғир шивалайди, шивирлар секин,
 Недир йўқотгандек юрагим дилгир.
 Кўзимни юмаман, хонада неки
 Бор — рақсга тушар, айланар гир-гир.

Пиёла лабида лаб изи қолган,
 Кўзгу юзларида кулади кулгич.
 Оғир курси оғир хаёлга толган,
 Титроқ елкаларин силайди илгич.

Дераза раҳини чертади ёмғир,
 Кўнглимда тизгинсиз туйғу елади.
 Олисга термулиб кўзларим оғрир,
 Хонамдан атиргул иси келади.

ДАРАХТ

Вужудида ширин бир титроқ,
 Сўзлар сеҳри гангитди уни.
 Энтикади бунда ҳар япроқ,
 Дарахт бедор ўтказди тунни.

Икки қалбнинг майин шивири,
 Йигит қўли қиз билагиди...
 Дарахт титрар, ҳали ошиқлар
 Ўпишмовди унинг тагида.

КУЗ

Йўлакларга тўкилар шивир,
Новдаларда синади кулгу.
Кўча кезиб юрибди ёмғир,
Чўмилади япроқлар — сулув.

Хиёбонда тентирайди дил,
Йўл — турналар ташлаган арқон.
Дарахтларнинг оёғин ўпар
Хиёнатдан сарғайган хазон.

Ўриндиқда жунжикар соғинч,
Елка қисиб ўтади хаёл.
Бу дунёда бормисан соғ, тинч,
Кўнгли кўклам тусаган аёл?

Ойнайўлда автолар акси,
Бекат гўё йиғлаётган кўз.
Сен томонга термулар ўксиб,
Чорраҳада туриб қолган куз.

* * *

Лабим лабарикда олмадай оқди,
 Кўзларингга чўкди кўзларим тошдай.
 Гулижон, кипригинг қуюқ бутоқдир,
 Келгин, киприкларим билан тарошлай.

Суманбар тунида йўлдан адашдим,
 Қошинг икки ёна алдаб чорлайдир.
 Икки яноғингга иккита маёқ
 Иккилантирибми мени порлайдир.

Сочинг ифориға чайдим сочимни,
 Олов кафтларингга муздай эридим.
 Кўкрагинг устига гулдай сочилиб,
 Лабларим қонатиб қизил гул тердим.

Ўнта бармоғингга сочимни ўраб,
 Ўнта бармоғингга узукдай тақдинг.
 Ўнта тирноғингга — кўзгуга қараб,
 Гулижон, ўзимни кўзгудан топдим.

* * *

Кўйлаклари пойига тушган,
 Қоматларин беркитади соч.
 Ҳадиксираб турган қизлардай,
 Дарахтлар туришар яланғоч.

Ҳар лаҳзада бир ўй — дарахтлар
 Кўйлақларин атай ечгандай.
 Ишва билан кўз сузиб боқар —
 Табиат ҳаёдан кечгандай.

ЙИҒЛАМА

Йиғлама, кўнглимни эритмас кўз ёш,
Совуқ нигоҳдан у тошга айланган.
Йиғлама, кўтариб юрганим бу бош
Тақдирга тан берган бошга айланган.

Йиғлама, юпатмоқ келмас илкимдан,
Қисматни қарғама, кунингга куйма.
Не гуноҳ, не хато ўтди, бил кимдан
Ўшани ёмон кўр, ўшани суйма.

Балки у мендирман, сенсан эҳтимол,
Намхуш ўйларингни дорга ёй — селгир.
Орамиздан эсар тил билмас шамол,
Шошилма, ошиқма, вақтга вақт бергил.

Тилимда қолгани тўртбурчак сўзлар,
Гапирсам, кўнглингга етади заҳа.
Бағримда бир буюк ишқсизлик бўзлар,
Юрак — ўлатдан эл қирилган даҳа.

Сени овутмоқ-чун овунмоғим шарт,
Сени англамоқ-чун даркор англарим.
Сен ишқни оқ-қора кўрмоқ истайсан,
Лек чаплашиб кетган менинг рангларим.

МАЖНУННОМА

Гардунманам, гар дун манам — чоҳманам,
Ҳар гардидан гардун қаро роҳ манам,
Ишқ дардидан дардманду носоғ манам,
Мафтунманам, Мажнунманам, оҳманам.

Хаёлингда кўринмас кўзга ўзим,
Кўрингай кўзга ўзим — ўзга ўзим,
Ўзга билмас, дегайман ўзга ўзим,
Мафтунманам, Мажнунманам, оҳманам.

Жон чиқарда жонона жон кўрсатур,
Жон била жонни жонажон кўрсатур,
Жон деб кўз очдим, лек ёлғон кўрсатур,
Мафтунманам, Мажнунманам, оҳманам.

Юзум — заъфдур, саҳролар дод деюрлар,
Сўзим — авфдур, лайлолар ёд деюрлар,
“Рўзи хавфдур” — рақиблар шод деюрлар,
Мафтунманам, Мажнунманам, оҳманам.

Бу гулшанда қовжираган хасманам,
Гулруҳимнинг пойиданам пастманам,
Изларининг ифоридан мастманам,
Воҳидманам, бедўсту бекасманам,
Мафтунманам, Мажнунманам, оҳманам.

МАКТУБ

Ҳой, кулма, тупроқмас, тоғидим,
Баҳорнинг боласи — боғидим,
Сени учратгунча соғидим,
Соғиндим...

Толзорлар тўшимни тишлайди,
Ўриндиқ ўрнимни муштлайди,
Остонанг от бўлиб кишнайди,
Соғиндим...

Айтмовдинг. Исмингни билмайман,
Нима, айт? Сираям кулмайман,
Чайқама, шундоқ ҳам кул майман,
Соғиндим...

Юр, кетдик, осмонда уйим бор,
Сен ҳақда осмондек ўйим бор,
Мунчоқдек ос мени, бўйнинг — дор,
Соғиндим...

Олисдир, гумондир борасим —
Самарқанд-Тошкентнинг ораси,
Хўп, хайр, сулувлар сараси,
Соғиндим!

* * *

Эшикдан бош суқдим кутмай ҳеч нени,
Сершовқин даврада ичдим хотиржам.
Ва сархуш шеърларим ортидан сени
Эргаштириб кетдим, маъбудам.

Фарб ёқда эсидан оққан эди ой,
Мудроқ кўчаларда кутдик шаҳарни.
Бўсалар жаранги уйғотди ногоҳ
Севгини соғинмай қўйган шаҳарни.

Мен кунлар санадим, етмай бармоғим,
Сен йўллар қарадинг нигоҳинг толиб.
Автолар истамас сенга бормоғим,
Бекатлар бешишар кутишдан нолиб.

Кулиб қаршиладинг, йиғлаб кузатдинг,
Бир ширин куласан, йиғлайсан ширин.
Ийманиб, қимтиниб қўлинг узатдинг,
Оппоқ кафтларингга ишқни яшириб.

Эшикдан бош суқдим сўрамай изн,
Энди яшолмайман сира хотиржам.
Бу чалкаш йўлларда чалкашди изим,
Ўзинг йўл топиб бер менга, маъбудам.

БАҲОР

Юр, сиқилиб кетди тор хона,
Юр, кўзидан ўчсин қорамиз.
Юр, исиниб келгани яна
Яшил оловзорга борамиз.

Арчаларга берамиз салом,
Чинорларни силаб қўямиз.
Мажнунтолнинг тортиб сочидан
Хайрли тун тилаб қўямиз.

Тун тундлашиб олди негадир,
Сувраткашлик қилар қалдироқ.
Ёмғир ҳидин симирар шаҳар,
Ҳилпирайди дарахтлар — байроқ.

Нима қипти ярим тун бўлса,
Мудраб яшаймиз-ку кундузлар.
Юр, ҳеч қурса қулоқ тутамиз,
Бирам ширин кулар юлдузлар.

Тур! Тор хона тоқатни еди,
Кетдим, етгин ортимдан дарров.
Баҳор баҳор бўлмаса эди,
Чорламасди ул яшил олов.

* * *

Кутдим, кириб келдинг кутилмаганда,
Кумрол сочларингта тақиб баҳорни.
Юлқинди хотирам (тутилмагандек),
Унутдим аёзни, қировни, қорни.

Мен қишни севардим, қорбола эдим,
Чилла йўргагида чиллам чиққанди.
Баҳорда ҳам қишга зор бола эдим,
Ахир, онам мени қишда туққанди.

Муҳаббат нелигин билмасдим — тайин,
Қўксимда бир парча музни асрардим.
Ва яна ва яна ўзим билмайин,
Қандайдир илоҳий сўзни асрардим.

Хос эдим, сен эса бехосдан келдинг,
Бошим айлангирди сочинг ифори.
Лабларимга босдим (қиқирлаб кулдинг)
Юзингда очилган гунча — баҳорни.

Исмимни унутдим, унутдим тамом,
Менинг мавжудлигим дўнди рўёга.
Жадий лавҳларидан ўчди битта ном,
Хуту ҳамал бўлиб келдим дунёга.

* * *

Шаҳар кўчасидай чароғондир дил,
Ёнимда баҳордай ифорли бир гул.
Салом, болалигим, салом, янги йил,
Мен сени ҳаммадан кўпроқ севаман!

Мен энг сўзамолман, демам бирор сўз,
Жилмаяди лаблар, пирпирайди кўз,
Мен билан ёмғирда ўпишган қорқиз,
Мен сени ҳаммадан кўпроқ севаман!

Безанган — бошдан то оёққача зар,
(Фақат ярашармиш унга байрамлар),
Янги йил оқшоми чўмилган шаҳар,
Мен сени ҳаммадан кўпроқ севаман!

Учяпман, унутдир ташламоқ қадам,
Ҳеч нарсам кўп, аммо ҳамма нарсам кам,
О, менга бехосдан туртинган одам,
Мен сени ҳаммадан кўпроқ севаман!

Ёмғирда тизгинсиз оловдай ўсдим,
Кўнглимни бўш қўйдим, ақлимни тўсдим,
Шамоллаб қолма деб куйинган дўстим,
Мен сени ҳаммадан кўпроқ севаман!

Навбаҳорга

Сабрсиз томчилар томчи — ёмғирлар,
Елкамни яралар қамчи — ёмғирлар,
Ҳамон тинмайди алдамчи ёмғирлар,
Навбаҳор, мен сени жуда соғиндим.

Келиб кетаверди йиллар — қалдирғоч,
Ўйларим мадорсиз, хаёл ноилож,
Ранглари заҳилдир, оппоқ соғинч — соч,
Навбаҳор, мен сени жуда соғиндим.

Сўнгсиз жилоланар тунги юлдузлар,
Кўзим кўзгусида қадрдон излар,
Кўчамдан ўтади тўп бўлиб қизлар,
Навбаҳор, мен сени жуда соғиндим.

Бизларга тиланган сабр — севгимиз,
Ўртада Саҳрои Кабир — севгимиз,
Сенга қийинмасми яшаш севгисиз,
Навбаҳор, мен сени жуда соғиндим.

* * *

Қуёш қувди сўнгги қорайган қорни,
Еллар келтирдилар унут ифорни.
Лек кўнглим илимас, гулламас кўнглим,
Мен нима қиламан сенсиз баҳорни!

Боғда бинафшалар таратади бўй,
Қушлар чуғурида илоҳий бир куй,
Аммо юрагимда муздай совуқ ўй,
Мен нима қиламан сенсиз баҳорни!

Осмон ой пиширар юлдузга қориб,
Куртаклар қиқирлар новдани ёриб,
Айтгин, кимга борай, кимга ёлвориб,
Мен нима қиламан сенсиз баҳорни!

Бир оқшомда бўйга етар бодомлар,
Оппоқ бўлиб тўйга етар бодомлар,
Минг ошиқни сархуш этар бодомлар,
Мен нима қиламан сенсиз баҳорни!

Ариқ лабларида уйғонар ялпиз,
Бойчечак қитиқлар шаффоф саҳарни.
Нега индамайсан, гапиргин, ҳой қиз,
Мен нима қиламан сенсиз баҳорни!

ҚЎНҒИРОҚ

Ҳар бир қўнғироқдан бир ҳапқирар дил,
Қўлларимдан тортар ҳар бир қўнғироқ.
Сенинг овозингни олиб келмас, Гул,
Мени алдайверар телефон бироқ.

Дақиқаларимга экаман мазмун,
Мазмунтол безайди умрим вақтини.
Сеҳргар соатлар ўқийди афсун,
Менга ҳады қилиб кутиш бахтини.

Қулоғимга секин шивирлар гўшак,
Ўн нуқта термулар — оғрийди кўзим.
Бармоғим пайпаслар — ишқ истаб бешак,
Қўнғироқ қилишга лек бермас изн.

Яна бир қўнғироқ — яна бир илинж,
Нақадар ёқимли алдамчи оҳанг.
Лабларимга томар табассум — ич, ич
Овозинг, овозинг — илоҳам.

Товушлар дорбоздай югурар симда,
Сўкиниш, хўрсиниш, кулгу, дўқ, йиғи.
Товушлар қалбимга қўл солар зимдан,
Товушлар ахтарар қилнинг қийиғин.

Ул маҳзун овоздан дарак йўқ бироқ,
Кўнглингни эшитмас хоҳ йиғла, сиқта.
Сўнгсиз чорламоқда яна қўнғироқ
Кўзимга термулар яна ўн нуқта.

* * *

Туйғуларим тонглар каби тиниқ эди,
Аммо юрак дарз кетганди — синиқ эди,
Келмадингиз, келмасингиз аниқ эди,
Кўнглингизда гумонлар кўп, гумонлар кўп.

Соғинчингиз боғлаб қўйиб, соғинасиз,
Тушларда сўроғлаб қўйиб, соғинасиз,
Бизни тиққа чоғлаб қўйиб, соғинасиз,
Йўлингизда ҳижронлар кўп, ҳижронлар кўп.

Тушунмайман, кўнглимизда киримиз йўқ,
Биримиз бор жойда ахир биримиз йўқ,
Севгидан-ку бўлак бирор сиримиз йўқ,
Орамизда ёмонлар кўп, ёмонлар кўп.

Қарамайсиз, суймай-суймай куйдирасиз,
Гоҳ бир кулиб, яна минг чанд суйдирасиз,
Қовоғингиз солиқ — сохта уйдирмангиз,
Қошингизда ёлғонлар кўп, ёлғонлар кўп.

КҮНГЛИНГИЗГА АСИР БҮПМАН

Кўзларингиз... эсимда йўқ,
Нотавон бир басир бўпман.
Юрагимни куйдирар чўғ,
Кўнглингизга асир бўпман.

Қошларингиз... хаёлмиди,
Ё сабримга саволмиди,
Кипригингиз шамолмиди,
Кўнглингизга асир бўпман.

Лабларингиз... ёдим ёнар,
Кафтларимда гилос қонар,
Кўзларимдан соғинч томар,
Кўнглингизга асир бўпман.

Қўлларингиз... эслай қандай,
Балки оппоқ эди қантдай,
Асрадингиз сиқиб жондай,
Кўнглингизга асир бўпман.

Гулмиди у, узормиди,
Эслолмайман, озормиди,
Гул, чеҳрангиз баҳормиди,
Кўнглингизга асир бўпман.

Энди ортга қайтолмайман,
Муҳаббатга назир бўпман.
Исмингизни айтолмайман,
Кўнглингизга асир бўпман.

* * *

Сиз мендан ҳеч нарса қилмайсиз талаб,
Мен сиздан ҳеч нарса сўрай олмайман.
Сиз кетма, демайсиз, мен эса... ё Раб,
Қолгим келса ҳамки, қолмайман.

Зотан, сиз севгига, ишққа ташнасиз,
Зотан, мен меҳрга муҳтожман, зорман.
Билмам кимга дўстсиз, кимга ошнасиз,
Билмам кимга ёрман, кимга даркорман.

Кун ора кўраман, салом берасиз,
Ҳатто жилмаясиз — қиласиз қарам.
Мен сизни соғина бошлаган кундан
Буён сизникиман, сизгаман қарам.

Бир шуъла кўраман кўзларингизда,
“Ким ёққан олов бу!?” — хатарли сўроқ.
Бегона исм йўқ сўзларингизда,
Менинг исмимни ҳам айтмайсиз бироқ.

* * *

Эшитдим, тундаин қаро зулфингни
Зарҳал рўмолларга ўраганмишлар.
Эшитдим, бузишиб кўнгил қулфингни
Яна ихтиёринг сўраганмишлар.

Эшитдинг, умидим ақдан озиб,
Хаёлинг-ла сўнгсиз гаплашганини.
Эшитдинг, кўксимга оқ мато ёзиб,
Сўнгра унга лойлар чаплашганини.

Эшитдим, дунёнинг нони синибди,
Фотиҳа тортибди юзига дунё.
Эшитдим, кўз ёшинг охир тинибди,
Эшитдим, кўнибсан, кўнибсан аммо...

Эшитдинг, бошимдан олиб кетдим бош,
Кўзимнинг кўзига қаролмадим тик.
Қалбим қатларига кўмдим парча тош,
Унга битилгандир қадимий битик.

Эшитдим, мунис бир хаёл бўлибсан,
Оналик ишқига тўлибди жисминг.
Эшитдим, вафодор аёл бўлибсан,
Ўғлинг тимсолида қолибди исмим.

САЛОМ, ГУЛ

Салом, Гул, чеҳрангиз — кўзимнинг мулки,
Салом, Гул, кўзингиз кўнглимга илдим.
Салом, Гул, саломдан муддао шулки —
Билдим...

Билдим, қўл силтабсиз дунёларига,
Йиғламай қўйибсиз, кулмай қўйибсиз.
«Висол ё ҳижрон» деб, «ҳаёт ё ишқ» деб —
Мойчечак гулбаргин юлмай қўйибсиз.

Салом, Гул, чеҳрангиз кўзимдан олис,
Салом, Гул, кўзингиз кўнглимга боқмас.
Салом, Гул, дунёда бир дўст бор холис —
Лек сизга ёқмас...

Лекин сиз ёқасиз — чарсиллаб ёнар —
Лекин сиз ёқасиз — дардманд дил — симоб.
Кўнглимга шаффоф бир шодликми томар
Шабнамга чайилган гул чеҳрасимон.

Салом, Гул, чеҳрангиз — кўзим ҳабиби,
Салом, Гул, кўзингиз кўнглимга — дори.
Салом, хаста дилим хаста табиби —
Баҳорим!..

ФАҚАТ СИЗНИ ЯХШИ КЎРАМАН

Чехрангиз гул — хазон ўраманг,
Муҳаббатдан сабр сўраманг.
Бу дунёда биттасиз, Гулим,
Фақат сизни яхши кўраман!

Софинганим, софинчим — сизсиз,
Юрагимда йўл юрдим — изсиз,
Яқинлашдим ўттизга ҳиссиз,
Фақат сизни яхши кўраман!

Сизни менга боғлаган симлар,
Боғлар сизни кўрсатиб имлар,
Бармоғини тишласин кимлар,
Фақат сизни яхши кўраман.

Кўнглингизга борар йўл борми,
Менга қўлин тутар қўл борми,
Севиш гуноҳ, севмаслик орми,
Фақат сизни яхши кўраман!

Олислардан овоз берасиз,
Дилга илинж — парвоз берасиз,
Сўзларимга пардоз берасиз,
Фақат сизни яхши кўраман!

Тасаввурим мусаввир — даҳо,
Сувратингиз солар — бебаҳо,
Басирманми, эслолмам гоҳо,
Фақат сизни яхши кўраман!

Қувлашмачоқ ўйнайди кунлар,
Бекишмачоқ ўйнайди тунлар,
Томиримни титратар хунлар,
Фақат сизни яхши кўраман!

Менга айтар бир сўзингиз йўқ,
Менга атар бир рўзингиз йўқ,
Менга хатар — ҳар сўзингиз ўқ,
Фақат сизни яхши кўраман!

Куйсам, ёлғиз ўзим куяман,
Суйсам, ёлғиз ўзим суяман,
Севиб на бахт, шодлик туяман,
Фақат сизни яхши кўраман!

Йўқ денг, мени ишқдан қайтаринг,
Дод солсам ҳам кўнглим сўраманг.
Гулмасман денг, айт, денг, айтаринг,
Айтгум: «Сизни яхши кўраман!»

КУТАМАН...

Биламан, сиз мени ёмон кўрмайсиз,
Яхши ҳам кўрмайсиз, биламан, аммо.
Мен эса, мен эса, мен эса сизни...
Мана, муаммо.

Нақадар телбалик — ҳаввойи хаёл,
Нақадар телбалик — илинжсиз илинж.
Мени олиб қочар ёввойи хаёл —
Кўймас тинч.

Биламан, сиз томон борар йўллар берк,
Сиз эса келмайсиз — юрак ютаман.
Лек занжирбанд кўнглим истайверар эрк,
Кутаман.

АЙТИНГ...

Айтинг, сизни севиш мумкинми,
Севмаслик мумкинми сизни, Гул!
Фалат савдо, сўнгсиз соғиниб
Савдойи бўлдимми ё буткул?!

Айтинг, сизни севиш мумкинми,
Тушларимни муштлайди бир ўй.
Гул, чеҳрангиз эслай олмайман,
Овозингиз ёддан чиқмас куй.

Айтинг, сизни севиш мумкинми,
Сиз деб куйиш мумкинми, айтинг?!
Мастман, беҳуд эргашяпман
Орқасидан сиз суйган байтнинг.

Айтинг, сизни севиш мумкинми,
Тоқатимга тушов уряпман.
Юрагимни гулбаргга ўраб,
Гул исмлик қўрғон қуряпман.

Шафқат борми сизда, шафиқам,
Меҳрибоним, меҳрингиз қани?!
Гулзорда йўқотган рафиқам,
Соҳибдилим, сеҳрингиз қани?

Сизни қандай севмаслик мумкин,
Сизсиз йиғлаш, кулиш мумкинми?!
Севмай яшаш мумкинми, Гулим,
Сизни севмай ўлиш мумкинми?!

Айтинг...

* * *

Сизни кўрмаганман, кўролмаганман,
Сизга термулмоққа ҳаддим сифмаган.
Кўнглингиз сўрмадим, сўролмаганман,
Журъатсизлигидан журъат йиғлаган.

Гапирсам, куласиз, бечора дейсиз,
Гапирсам, жаҳлингиз чиқиши тайин.
Сиз жуда гўзалсиз, биламан, аммо,
Аммо эслолмасам нима қилайин?!

Менга нажот берар титроқ товушлар,
Ҳаёт берар менга ул соҳир овоз.
Бир-бирига етар, симда қовушар,
Бир-бирига чиқар гўшақда пешвоз.

Лабларим пичирлар қулоғингизга,
Лабингиз титроғин ҳис этар жисмим.
Овозимни олиб қучоғингизга
Майин шивирлайсиз — туғилар исмим.

Кўз олдимдан кетмас қумрол сочингиз,
Унутмам номаи рўзларингизни.
Қўлларингиз ёдин лабимга босгум,
Аммо эслолмайман кўзларингизни.

Сиз эса кўнглимга экасиз илинж,
Шудгор юрагимга сабр сочасиз.
Аммо мени ҳажр дарди қўймас тинч,
Айтинг, юзингизни қачон очасиз?!

* * *

Сиз кетгач... мени ҳам олиб кетдингиз,
Соядек эргашиб боравердим жим.
Сиз кетгач... шу ерда қолиб кетдингиз —
Кўнглимга кўмилиб йиғладик сим-сим.

Сиз кетгач, хонамга кириб келди куз,
Бир қўлида ҳасрат, бирида ҳадик.
Бағримга бош қўйди демайин бир сўз,
Биз шундай яшадик — туриб тик.

Сиз кетгач, ўзимни саволга солдим,
Шифтда юриб ҳамон жавоб кутяпман.
Сиз кетгач, бошимни тополмай қолдим,
Ғуноҳга ботмоқ-чун рўза тутяпман.

Сиз кетгач, исмимни унутиб қўйдим,
Хотиримда фақат қолди бир исм.
Сиз кетгач, гумоннинг кўзларин ўйдим,
Ишончга ўт қўйдим, у — кул бир қисм.

Сиз кетгач, кетмоқдан ўзга чора йўқ,
Сиз кетгач, қолмоққа изн бермайсиз.
Ёдимда қолгани бир гул, бир чеҳра,
Сиз эса менга бир исм бермайсиз.

* * *

Тун либосли ойчехрам,
Паришоним, ўйчехрам.
Гуссага ошиқмисиз,
Муножотим — куйчехрам.

Бахт шунчалар арзонми,
Ишқ — қавс, шодлик — мезонми?
Айтинг, гул деб севганим
Очилмасдан хазонми?!

Сочингизда тун иси,
Лабингизда хун иси.
Кўксимга кўмиласиз,
Бунча ҳушбўй мунг иси.

Ёмғир ёғар ёғиниб,
Гоҳ оғриб, гоҳ оғриниб.
Кулсангиз ҳам йиғлайсиз,
Айтинг, кимни соғиниб?

Тўкиламан — тонаман,
Сиз жимсиз, мен ёнаман.
Қанча суймай ёлғизсиз,
Барибир бегонаман.

ГУЛРУҲ

(туркум)

1

Шамоллардай шовуллаб кучдим
 Шамолбоғнинг шохчаларини.
 Боғлаб қўйди боғлар кўзимнинг
 Киприклари — боғчаларини.

Шаппатлади барглар юзимга,
 Дарахтлар хўп қилишди ғийбат.
 Қушлар ин қўйишди изимга,
 Оёғимни қитиқлади пат.

Хасхаёлнинг хаёли нуқул
 Ёнаргулнинг яноқларида.
 Аммо сени излаб топдим, Гул,
 Висолбоғнинг адоқларидан.

Лек журъат йўқ сени узмоққа,
 Тоқат тасбеҳ ўгирар "Қайт, қайт!"
 Шамолбоғни шамол бузмоқда,
 Эй Гул, руҳим бўласанми, айт!?

2

Ай, кўнглимнинг кўкармас ранги,
 Ай, жонимнинг жонсиз жаранги,
 Бошим ёрар ишқсизлик санги,
 Севдирмасанг ўлдиргин, Тангри!

Юрак — болиш, тошдек ботадир,
 Қишки боғдек бўшаб ётадир,
 Бўшлиқларда борлик — хато дир,
 Севдирмасанг ўлдиргин, Тангри!

Хаёллар хазондек хокисор,
Бахт бир кўрғон — атрофи девор.
Ул кўрғонга фақат бир йўл бор —
Севдирмасанг ўлдиргин, Тангри!

Қишки боғлар уҳ тортадир, уҳ,
Ишқсиз боғда баҳор-да макруҳ,
Руҳсиз вужуд тилар бир гулруҳ,
Севдирмасанг ўлдиргин, Тангри!

3

Юрагимга яқин бир гул бор,
Гуллигини билмайди у гул.
Яқинлигин сезмас, юракнинг
Куллигини билмайди у гул.

Кўнгилзорда кўқарар бир дард,
Япроқларин тили тишланган.
Фунчалари — сўлгин, ранги — зард,
Томирларин тақдир муштлаган.

Гуллигини билмайди у гул,
Вақтнинг эса оқарар сочи.
Кўқармас кўксимга санчилган —
Сувсизликдан ишқнинг оғочи.

Бир майсадек яшайди у гул,
Бандларига боғлаб ҳаёни.
Юрагимга яқин, бироқ ул
Бир майсадек англар дунёни.

4

Менга тоқат тила, Гул,
Сочларимни сила, Гул.
Йиғлаганимда кулгин,
Кулганимда йиғла, Гул.

Қисматимни қовурдим,
 Ор-номусни совурдим,
 Ажаб, қандай соғ юрдим,
 Тиконларинг тигла, Гул.

Боғинг атрофи девор,
 На тешиқ, на туйнук бор.
 Сигмаяпман ўзимга,
 Сен боғингга сигма, Гул.

Ҳидлай десам, етмас бўй,
 Сен гулмассан, сен — бир ўй,
 Ақл, мени боғлаб қўй,
 Куляпсан, кул-а, Гул.

Даво йўқ, дардим кўпдир,
 Юрак най эмас, чўпдир,
 Оёғингдан бир ўптир,
 Сўнг майлига, ўлай, Гул.

5

Куз оқшоми. Эсипаст соат
 “Чиқ-чиқ”, дея айтади ўлан.
 Безиб чиқдим, дардлашмоқ бўлиб,
 Шаҳарнинг оч итлари билан.

Эргашади орқамдан уйқу,
 Эргашади ёлғизлик мудраб.
 Тоқат эса бўлиб бетоқат
 Оёғимни қайгадир судрар.

Мени мазах қилади бекаг,
 Ит юрмас ярим кечада, деб.
 Умидворман, қолдимикан хат
 Изларингдан шу кўчада деб.

Куз оқшоми. Хазондек учар
 Тамакиннинг қолдиқлари, кул.

Тонг отмоқда, бироқ бекатдан
Кетолмайман сени ўйлаб, Гул.

6

Бу хонанинг исми — ҳижрондир,
Девори — дард, эшиклари — доғ.
Бу хонанинг деразасидан
Кўринмайди бизга гулли боғ.

Кетмоқ — азоб, қолмоқ-да — азоб
Ёлғизликнинг ҳидлари унқир.
Аmmo бунда Гулни соғиниб,
Ўзни сўнгсиз қийнамоқ мумкин.

7

Кўнгил, кўнгин! Кўнмайди,
Кечолмайман, кечир, Гул.
Ишқ — чанқоқ қуш, кўнмайди,
Кафтингда сув ичир, Гул.

Ғижимланган қоғоз — кун,
Ёзолмайман ғижимни.
Кечолмайман, не учун
Ит тирнайди ичимни?

Тоқат — тиланчи хотин,
Тортайверар кўлимдан.
Менда мендан асар йўқ —
Бўлак ўша гулимдан.

8

Руҳим, мендан юз бур, мендан кеч,
Буз кўксимнинг қафасларини.
Моғор босган кўйлакларинг еч,
Еч кўнглимнинг ҳавасларини.

Ялангоёқ, яланғбош жўна,
Руҳсиз танга боқма қайрилиб,

Бошларингта бахт қуши қўнар,
Бахтли бўлгунг мендан айрилиб.

Кетгин. Беш вақт лаънатла мени,
Кет, вужуд — бир қовжираган хас.
Эркинсан, қил истасанг нени,
Беш вақт мени эслаб турсанг бас.

9

Ўн саккизда ўзда эмасдим,
Ўн тўққизда юмуқ эди кўз.
Йигирмада жим яшадим, жим,
Йигирма бир... суюклигим — сўз...

Сўнг жуда кўп кунлар ўтказдим,
Йигирма уч — кеч кузга қадар.
Дил портлади, тил эса жим, жим,
Дил ва тилнинг оралиғи — жар.

Наҳот бир сўз, бир нигоҳ наҳот
Пўртанадек кўпиртар дилни.
Йигирма уч — хато кетган ўқ,
Яшабман-а ўйламай Гулни.

Уч йил ўтди учоқлардай тез,
Кўр эканми кўнгил ҳам, кўз ҳам?
Салом, уч йил мен кўрмаган қиз,
Салом сенга, бир умрлик ғам!

10

Барглар банди чирт-чирт узилди,
Хазонзорга айланди шаҳар.
Яланғочлик — баҳорга қадар,
Дарахтларнинг кўзи сузилди.

Шивир-шивир бошлар япроқлар,
Кўчаларнинг кўнгли орзиқар.
Лаҳзалардан висол сўроқлар
Кузга ошиқ бўп қолган шаҳар.

Ўйларимни олиб кетар ўй,
Дардларимни дардманд этар дард.
Куз, севгидан сўз очмагин, қўй,
Мен севгисиз яшамоғим шарт!

11

Хаёлимни қайтарди хаёл,
Ҳисларимни ҳайдаб келди ҳис.
Агар энди келмаса малол,
Ишқдан гапир, гапир ишқдан, куз.

Япроқларнинг шивири тинди,
Кўникиб ҳам қолди кўчалар.
Куз, тилларанг кўзгулар синди,
Оппоқ қишни алқайди шаҳар.

Куз, кетмагин, тирилдим-ку мен,
Тош йўллардан толе тераман.
Шаҳардан кеч, сенга Гул ҳақда
Ажиб эртак айтиб бераман.

12

Бинолар — бодроқдек сочилган,
Шаҳарнинг сершовқин бўлаги.
Лўли қиз, менга фол очилган,
Қоч, тошдир — толеим йўлаги.

Осмонга осилган уйларга,
Теккизиб оляпман тилимни.
Лўли қиз, фол кўрсанг кўрақол,
Қайси уй бераркан Гулимни?

Кўллари қўш симга қўшилган —
Троллейбус, тўлайман, бер патта.
Фақат айт, илинжим эшилган:
Тушарди у қайси бекатда?

Тик қотдим, туртади оломон,
Адашдим, йўқотдим йўлимни.

Ахир, бир қишлоқи боламан,
Қайси уй берарқан Гулимни!?

13

Тўшагимга тош тўшайди тун,
Асабимни эговлар соат.
Тангрим, мени бир бора тушун,
Бир бор сенга қилмай итоат.

Чиқиб кетай бошимни ташлаб,
Эргаштириб хаёлларимни.
Борай ўша кўчага бошлаб
Кир-чир, қашшоқ саволларимни.

Тушларимни тишлайди тоқат,
Бир қўл ташлангандир бўйнимга.
Тангрим, сенга қилдим итоат,
Қулиф солиб қўйдим қўйнимга.

Чиқиб кетдим ўзимдан кечиб,
Кафтларимга сиқиб саҳарни.
Бир Гул ҳиди уйғотди тонгда
Диққинафас бўлган шаҳарни.

14

Кутганим — январнинг ўн тўрти,
Ёзигим чиллада ёзилган.
Кўзёшлар музлаган лабимда,
Бўйнимга ях малак осилган.

Бешигим тебратган қаҳратон,
Юрагим йўнилган йўрғақда.
Мен бўлдим совуқроқ қаҳрамон
Қизларга лиқ тўла йўлакда.

Январнинг ўн тўрти. Сирғалдим,
Қучоғинг — яхлаган ях, малак.
Қорбобо алдади бизларни,
Бермади, бермади бахт, малак.

Қор ёғар — шеърларим йиртиб соч,
Муз парча — суратим синдиргин.
Қор босган тўшагим остида
Гулимни бир куҳ деб сўлдиргин.

Ях малак, мен сендан тоняпман,
Юрагим чаккиллаб томмоқда.
Баҳорга эврилиб боряпман,
Қаҳратон ловуллаб ёнмоқда.

15

Гувоҳ Эгам, ишонинг, Гулим,
Умидсизлик ишқдан тондирди.
Лек лабимга қўниб бир исм,
Рубобий дард ўти ёндирди.
Унамайсиз. Доғли-да дилим?
Хоҳламайсиз босилган изни.
Гувоҳ Эгам, ишонинг, Гулим,
Ахир, яхши кўраман Сизни!

16

Танграмнинг табаррук ойида
Ўзимдан беркиниб яшайман.
Ўттиз кун ўттизта жойимдан
Ўзимни суғириб ташлайман.

Саҳарлар сочилиб кетаман,
Тўпланиб оламан тунлари.
Пойингга қурбонлик элтаман,
Танграмнинг табаррук кунлари.

Аллоҳга қилмайман шаккоклик,
Ширк этмам ҳазрати Набийга.
Лек “оғзим очаман” шомлари
Лаб босиб Гулимнинг лабига.

17

Гулюзим, юзингиз — мулойим,
Гуллабим, лабингиз — аланга.

Гулшодим — шодонмен, Худойим,
Гулсўзим, сингингей танамга.

Гулнозим, нозингиз бўлакча,
Гулжоним, суғиринг жонимни.
Гулдардим, дил ётур йўлакда,
Гулхайрим, ҳидлайсиз қонимни.

Гулсоғинч, соғинчим сирғалар,
Гулхаёл, ҳайдаманг хаёлни.
Гулилинж, илинжим қўл солар,
Гулвисол, гуллаган висолми?

Гулрозим, розингиз тиладим,
Гулюрак, гул солинг дилимга.
Гулсевинч, сочингиз силадим,
Гулруҳим, руҳ бўлинг гулимга.

18

Кунлар куннадилар, лек кулмадилар,
Тунлар тунадилар, лек тинмадилар,
Фуллар силадилар, лек синмадилар,
Жадийим, ё, Ҳақ! — де.

Теграмга тил билмас деворлар қурдим,
Дарвоза солмабман, тентираб юрдим.
Ўзимни тўрт томон қибла деб урдим,
Жадийим, ё, Ҳақ! — де.

Ёлланган тилимни ёғийлар тилди,
Сабрни савадим, шайтонлар кулди,
Илонлар авради, мақрлар қилди,
Жадийим, ё Ҳақ! — де.

“Мен кимман!?” сўрадим. “Кул”, деди Тангрим,
“Не қилай?” йиғладим. “Кул”, деди Тангрим,
“Юпанч борми?”, дедим. “ГУЛ!”, деди Тангрим,
Жадийим, Ё, ҲАҚ! — де.

19

Бекат, безмадингми бекорчиликдан,
Бекат, билганларинг бариси ростми?
Бекат, бермади-ку бизга ҳеч ким тан,
Бекат, ёзиғимиз кутиш холосми?

Тунни кечиб келдим, оёқларим — кир,
Йўлларга синдириб сочдим изимни.
Пиёда кетамиз, бўлди, бекат, юр,
Соғинчнинг кўллари қўймас бўғзимни.

Қўйнимда январнинг қалтироғи бор,
Совуқ савалаган бошим — ичимда.
Бекат, бу ҳолимга берма эътибор,
Фақат, билганларинг айтма ҳеч кимга!

20

Эй Гул, ўйчечакдан ўсма қўймайсиз,
Эй Гул, соғинчсуда чаймайсиз юзни.
Ҳайдаб ҳайдамайсиз, суюб суймайсиз,
Эй Гул, кулиб-кулиб куйдирманг бизни.

Яшаб-яшатмайсиз, қаҳрингиз — қаттиқ,
Ўлиб-ўлдирмайсиз, шафқатингиз — мўл.
Қошларингиз — қилич, кипригингиз — тиг,
Кўзингиз — ой рақс тушаётган кўл.

Эй Гул, хаёлбоғдан ҳаё қиласиз,
Эй Гул, кўнгилзорга келмайсиз нега?
Нега индамайсиз, нега куласиз,
Эй Гул, нега, нега, билмайсиз нега!?

Биламан, кетмайсиз — жуда яқинмиз,
Биламан, келмайсиз — узоқмиз жуда.
Эй Гул, кунларимиз ўтмоқда кинсиз,
Эй Гул, кунларимиз ўтар беҳуда.

ҲАР НАФАСДА САМАРҚАНДНИ СОФИНАМАН!

Юрагимга тушунмайман, нима истар,
 Кўкайимга ботган дарддан оғринаман.
 Кўзларимга қаролмайман – боқар музтар,
 Ҳар нафасда Самарқандни соғинаман.

Кеча келиб, бугун яна кетгим келар,
 Мошинларда илдам-илдам етгим келар,
 Дадамга деб Сиёбдан нон элтгим келар,
 Ҳар нафасда Самарқандни соғинаман.

Онамдайин йўл қарайди эски дарча,
 Занглаб кетган зулпаклари гўё зарча,
 Янги шодлик бўлолмаскан эски дардча,
 Ҳар нафасда Самарқандни соғинаман.

Қалдирғочнинг боласидан чирқирар дил,
 Оғизлари каппа-каппа – зирқирар дил,
 Ариқ бўйи, қалампир ўт, уватли йўл –
 Ҳар нафасда Самарқандни соғинаман.

Ишқомларда чуғурчуқлар ҳакалаклар,
 Ҳандалари бирам хушбўй ҳандалаклар,
 Камалакдек товланади гулпалаклар –
 Ҳар нафасда Самарқандни соғинаман.

Димоғимдан кетмайди тандир тутуни,
 Тушларимга кирар ҳар хаси, ўтини,
 Кўргим келар баъзан бувим шотутини,
 Ҳар нафасда Самарқандни соғинаман.

Кўксаройнинг кўксин тешган янтоқларин,
 Қовжираган Афросиёб яйдоқларин,
 Шоҳи Зинда бағридаги қадоқларин,
 Ҳар нафасда Самарқандни соғинаман.

Айтай десам, она, кўнглим тўлиб кетди,
Айтаверсам — ёмғир бўлиб ёғинаман.
Сизни жуда кўргиларим келиб кетди —
Ҳар нафасда Самарқандни соғинаман.

* * *

Кўйлаклари хазон эди, хазон эди,
Бир қўлида ақраб, бирда мезон эди,
Кулгулари қиммат, ашки арзон эди,
Унга қандай севмайман, деб айтолардим.

Узуклари бармоғидан узилганди,
Суман сочи тароғидан узилганди,
Бу дунёдан узук кўнгли бузилганди,
Унга қандай севмайман, деб айтолардим.

Кўзларини кўзларимга ботирганди,
Қошларига ёшдан ўсма торттирганди,
Ўттиз йилда битта дардкаш орттирганди,
Унга қандай севмайман, деб айтолардим.

Кўриб қолса, кўзларига қочар жой йўқ,
Боладайин беркинади, кетар рой йўқ,
Бу дунёда ундан кўра гўзал ой йўқ,
Унга қандай севмайман, деб айтолардим.

Кетар бўлсам хайр демай кетинг, дерди
Билмайдики, кетсам бошқа қайтолмасдим.
Севмасангиз, севмайман, деб айтинг, дерди,
Лекин сени севмайман, деб айтолмасдим.

* * *

Йиғла сочлари лайли,
Йиғла зулфи чилторим.
Ўткинчи дунё сайли,
Ўтгувчимиз, дилдорим.

Йиғла қошлари қилич,
Йиғла қоши камоним.
Ичсанг, фақат кўзёш ич,
Кечсанг, мендан кеч, жоним.

Йиғла киприги ханжар,
Йиғла ашки шўри об.
Бугун йиғламасанг гар,
Эртага ҳолинг хароб.

Йиғла ҳар томчи ёшинг,
Нафс ўтини сўндирсин.
Тупроқ тўлмасдан бурун,
Кўзингни ёш тўлдирсин.

Йиғла лаблари олу,
Йиғла дудоғи анбар.
Ҳар кулгунг заққум — оғу,
Ҳар ёшинг оби кавсар.

Йиғла шаффоф оламда
Ҳар не абас, Умутлоқ.
Ҳар жаранги жолангда
Такрорлансин: Ё АЛЛОҲ!

* * *

Севмайди, деб ким айтди,
Кимга ишондинг, жоним?
Кўнгил ҳам мисли байтдир —
Гоҳ сокин, гоҳ тугёнли.

Келмайди деб, ким айтди,
Жоним, ишондинг кимга?
Йўллар ҳам мисли дайди —
Бўйсинмас гоҳ измимга.

Билмайди, деб ким айтди.
Кимга, жоним, ишондинг?
Хоҳ шом, хоҳ саҳар пайти,
Ёдинг дилда нишондир.

Кулмайди деб, ким айтди,
Айтган қайдан билади?
Биз сайёдмиз, бахт сайддир,
Бир кун албат кулади.

Севмайди деб, ким айтди...

* * *

Кетолмайман бошимни олиб,
 Чунки бу бош — менга бегона.
 Остонадан ҳатлай олмайман,
 Чунки ўзим — ўша остона.

* * *

Муаллақ қолишни истамайман, йўқ,
 Майли, осмон — йироқ, майли, қаттиқ — ер.
 Ахир, тўрт томондан ёғилмоқда ўқ,
 Танграм, бир томонга жилла қалқон бер!

* * *

Шукур, тўқсон уруғ — тўқсон тўп бердинг,
 Кўпдан кам қилмадинг, шукур кўп бердинг.
 Шукур, ўзбек қилиб яратдинг, аммо —
 Худойим, қўлимга нега чўп бердинг?!

* * *

Бахт бу — сенсан, бахтсизлик — бу мен,
 Кетаяпман, қочоққа йўйма.
 Мен ўзимни топиб келгунча,
 Сен ўзингни йўқотиб қўйма.

* * *

Ошиққа уйқу борми — ҳаловат висолдадир,
 Дард борми, қайғу борми — ҳарорат висолдадир.
 Ҳижрон ҳалокатидан туғёнга тушмамиш дил,
 Эй, Гул билсанг аслида ҳалокат висолдадир.

* * *

Оғирдир сўнг зарбни кутиб яшамоқ,
Тилингни ичингга ютиб яшамоқ.
Етти бор кесилиб, бир бор ўлчанган
Ипни етти жойдан тутиб яшамоқ.

* * *

Ўйнаб гапирганда ўйлаб гапирма —
Уйқунг тинч, тушингга алвасти кирмас.
Ўйланган биродар, ойлаб гапирма,
Ўйлаб гапирганлар ўйнаб гапирмас.

* * *

Базимлар сохтадир, таъзимлар сохта,
Сохта дил ялашлар, сохта қўл ўпмак.
Бир-бирини мақтаб асли бу чоғда,
Суяк талашмоқда бир гала кўппак.

* * *

Авра-астаримни чўқиб чиқардинг,
Неки ёлғон бўлса, тўқиб чиқардинг.
Тўғри сўз тополмай бесавод қолдим,
Сен эса саводинг сўкиб чиқардинг.

* * *

Гердаямиз, пул қўл кири — «хазон», деймиз,
Одам учун одамийлик мезон, деймиз.
Имкон бўлди дегунча лек сотиламиз,
Қанча қиммат сўрасалар арзон, деймиз.

* * *

Ҳар кеккайган чўп бир тирнар қўлимизни,
Ҳар гўддайган тош тўсади йўлимизни.
Ҳатто бизда тишимизнинг иши бўлмас,
Хоҳлаганча тишлаб турар тилимизни.

МУНДАРИЖА

Кўнгилга саёҳат.....	3
Ватан.....	5
Уқувсиз бир меъморман.....	6
Ота.....	7
Қишлоқ.....	8
Хиёнат.....	9
Кўнглим.....	10
Суврат.....	11
Шоир.....	11
Арзимадик.....	12
Сенга не ҳам дейин.....	13
Опамга мактуб.....	14
Болаликни эслаб.....	15
Дўстларим Ф.Н.О. ларга.....	16
Дўстим Нодирга.....	17
Бахт ҳақида.....	18
Нигинам.....	19
Душанба.....	20
Олисларда сарғарди қишлоқ.....	21
Бу ерда.....	22
Ҳамон юрибсанми дўстим – трамвай.....	23
Баҳор.....	24
Дўст.....	25
Зилзила.....	26
Дардингизни айтинг.....	27
Сизда гинам йўқ.....	28
Қанийди билсангиз.....	29
Энди у кўчада кутмаслар.....	30
Мени эслайсанми.....	31
Йиғламанг.....	31
Ой.....	32
Хаёлга чўмилиб.....	32
Юрак.....	33
Дераза раҳини чертади ёмғир.....	34
Дарахт.....	34
Куз.....	35

Кўйлаклари пойига тушган.....	36
Куз.....	36
Йиғлама.....	37
Мажнуннома.....	38
Мактуб.....	39
Эшикдан бош суқдим.....	40
Баҳор.....	41
Кутдим.....	42
Шаҳар кўчасидай чарогондир дил.....	43
Сабрсиз томчилар.....	44
Кўёш қувди сўнгги қорайган қорни.....	45
Кўнғироқ.....	46
Туйғуларим тонглар каби тиниқ эди.....	47
Кўнглингизга асир бўлман.....	48
Сиз мендан ҳеч нарса қилмайсиз талаб.....	49
Эшитдим, тундаин қаро зулфингни.....	50
Салом, Гул.....	51
Фақат сизни яхши кўраман.....	52
Кутаман.....	53
Айтинг.....	54
Сизни кўрмаганман.....	55
Сиз кетгач.....	56
Тун либосли ойчеҳрам.....	57
Гулруҳ (туркум).....	58
Ҳар нафасда Самарқандни соғинаман.....	68
Кўйлаклари хазон эди.....	69
Йиғла сочлари лайли.....	70
Севмайди, деб ким айтди.....	71
Тўртликлар.....	72

Воҳид ЛУҚМОН

МУЖДА

(шеърлар)

Муҳаррир Усмон Қўчқор
Бадий муҳаррир Ҳамидулла Ҳудойбердиев
Техник муҳаррир Татьяна Смирнова
Саҳифаловчи Абдухалил Турсунов

Босишга 21 04. 2008 йилда рухсат этилди.

Бичими 84x108 1/32.

Ҳажми 3,0 б. т. Нусхаси 2000

Буюртма № 66 Шартнома №45

Оригинал макет “MEDIANASHR” МЧЖ
компьютер марказида тайёрланди.

Алишер Навоий номидаги
Ўзбекистон Миллий кутубхонаси босмахонаси.
Тошкент, Х. Сулаймонова кўчаси, 33.